

Otázka: Česká filosofie

Předmět: Základy společenských věd

Přidal(a): Veronika V.

- 2.pol 13.stol

- mistr ŘEHOŘ-překládal Aristotelovu logiku
- Tomáš ŠTÍTNÝ ze Štítného-náboženství, soc.problematika, úvahy
- Jan HUS-proti odpustkům, ať si každý vyloží Bibli podle sebe, realista
- Petr CHELČIČKÝ-proti dělení na stavy, pacifista(proti bojům)

Jan AMOS KOMENSKÝ - dílo:Listy do nebe, Labyrint, Všeobecná porada o nápravě věcí lidských

- pansofie = vševěda, navazuje na Bacona, máme poznávat vírou, smysly a rozumem, má být soulad a ten má právě vést k nápravě věcí lidských
- panharmonie - život bez válek v míru, musíme zvolit dobrý pedagog. postup

Bernard BOLZANO - utopista, dílo: O nejlepším státě a Vědosloví

- kritizuje Kanta, máme se snažit poznat obj. pravdy tedy věco o sobě
- logika - uspořádání dosavadního vědění, aby co nejvíc pomohlo člověku
- Bůh existuje
- český Leibnitz - svět je tvořen substancemi, které mají duchovní podstatu

František PALACKÝ - dialektik, dějiny jsou neustálý boj mezi tělesným a duchovním, cílem je svoboda, humanista

- máme se snažit být čím dál víc dokonalý, abychom dospěli k božnosti (ideálnímu stavu)

Augustin SMETANA - stoupenec Hegela, dílo: Blažené říše lásky, staví proti sobě konečnost a nekonečnost

HERBARTISMUS - 2. pol 19. stol

- usilují o vědeckou strážlivost, racionalitu, exaktnost, chtějí přesné schéma výuky, vznikl z něj pozitivismus, x metafyzika

• Josef DURDÍK

• František KREJČÍ - zajímá se o psychologii duše není substance, řeší jestli je transcendentno důležité - NE

- paralelismus - tělo a duše existují jako jednota!

- psychický stav-stav představování, citový a volné

• Josef KRÁL-psychologie

IRACIONALISMUS

• František MAREŠ-vitalismus, Bergsonův typ

• Vladimír HOPPE-kontemplace(ponoření do nitra), intuice(mimo rozum), zabývá se hodnotami

• Jan PATOČKA-dílo: Přirozený svět jako filosofický problém-svět má svůj význam

- Kacířské eseje o filosofii dějin-přechod mezi předdějiným obd(mýty) a vlast.dějiny, čl je svobodný

odpovědný

- svoboda je podstata existence

3 základní pochody:

- pohyb zakotvení ve světě- sebezbavení sebezprodloužením-staráme se o sebe obstaráváme si věci(užitečnost)

- neautentičnost

- pohyb sebenalezení-uvědomíme si konečnost bytí, autentičnost plat.péče o duši

SOLIPCISMUS

• Ladislav KLÍMA-dílo: Svět jako vědomí a nic, ovlivněn Schopenhauerem a Nietschem, vůle nás nutí k výkonu

- člověk je pod úrovní zvířete

POZITIVISMUS doplněný o emocionální stránku-KRITICKÝ REALISMUS

Tomáš G. MASARYK - dílo: O sebevraždě (kvůli krizi nábož.), Otázka sociální, Ideály humanitní

- odmítá institucionalizovanou roli náboženství a klerikismus, obdivuje Kanta a Platona

- mravnost-spojení vědy a víry, člověk potřebuje víru, umění je daleko hum. než věda

• Ladislav ZÁPOTOCKÝ - překlady děl, kritizuje Masaryka po 48 roce jeho ideologie uznávána

• Jiřina POPELOVÁ - zak. filosofie dějina n UK

• Ferdinand PEROUTKA - dílo: Rudování státu

• Erazim KOHÁK - fenomenolog, ekocentrismus, svoboda = rovnost

• Václav BĚLOHRADSKÝ - postmodernismus, biocentrismus x antropocentrismu, nechce nadvládu ideologií, rev. hlav a srd

• Eduard BENEŠ - víra v osud (prozřetelnost), je proti kolektivu, objektivismu, subjektivismu, zdůrazňoval 1 člověka

- demokracie

KŘESŤANSKÁ DEMOKRACIE

- protestantismus

• Emanuel RÁDL - poznání vytvořené z obj. mrav. hodnot, x racionální poznání, věda má být podřazena fii a ta teologii

• Josef HROMÁDKA - navazuje na Bartha, dialektickou teologii

katolicismus - novotomismus - Pecka, Kratochvíl

STRUKTURALISMUS

- Jan MIKÁŘOVSKÝ-estetika, lit. věda, dílo nelze pochopit analýzou

MARXISTICKÁ Filosofie-70,80 léta 19.stol, utváření socdem stran

- PEČKA, MACHOVEC (dílo: smysl lidského života, ježíš pro moderního člověka, fil. tváří tvář..), charta 77, byty

- KOSÍK-charta 77, dílo: dialketika konkrétního, lumpenburžoasie (podnikatelé jsou podvodníci, propast mezi chud a boh

- FIŠER-Egon Bondy, dílo: Útěcha z ontologie